

מסורת הש"ס

ערכי פסחים פרק עשירי פסחים

קומץ

תורה אור השלם

(א) משום רבי ישמעאל ב"ר יוסי רבנן אמרי(ו) (ז) ס"א מפני (א) זכרות ט' ע"ש; (ד) [בן] לקיט פ"ג וכן איתא זכרות ט' ו"ב; זילקוט; (ה) לעיל פ"ו; (ו) [ז"ל להדרימו(ן)] (ז) [ז"ל מהדרימו(ן)] (ח) סנהדרין ק"י. ע"ש; (ט) [ז"ל ב"ר]; (י) [בסנהדרין] לתת חיבת שאלמנ(ה) (כ) סנהדרין ק"ה; (ל) סוכה ל"ח; (מ) [ז"ל אחר ד"ה לולין]; (נ) [ד"ה י"ד]; (ס) [שם ט"ז]; (ע) [שם כ']; (פ) [ד"ה כ';] (צ) [שם ל"ג]

זה המכיר מקום חצירו בישיבה. שידוע לומר זה מקום מיושב לפלוני חה של פלוני דהואיל ומכיר הוא מקום כולם רגיל הוא לישב שם תמיד: ספרי תורה. מעשה מרכבה ומעשה זכר: למנא. מדלג כתיב לנחל משמע שנותן כח לצריות לנחו: * מפני מדה הדין. שמקטרגת ואומרת לא תקבלם והוא מקבלם בסתר: לולי משה חצירו. אלמא משתבח ביה קרא זכמה וקרי ליה זמירו משום דהשיב חמתו מהשחית אלמא שמה הוא זכך: צמאדה וו. שפורסם לעופות לנדו ולין צה דגן ואין עוף נפנה אליה: מלחמתו של זרח זמזרים גמרא אצל מלחמת זרח זמזרים: ושיגרו קראי: ושיגרו להדרימו(ן). מלך ארס לעזור לו על זכש מלך ישראל וקראי ניהוש ונלחמת יהושפט צעמוניס קראי. ודרך הראשונים להביא גזויה עמהם במלחמתם כדי שימשך לבס אחר ממונס ולא יצרחו: שמעמידו על רגליו. שמשמה לכו: אקלידי. מפתחות: וקולפי. פומחות שקרין זבלי"ם שדור"א: דגלדי. של מרזופים של עור שזשא"ס על סוכים וממוריס וגמליס: אכן מאסו הצוניס. כלומר דוד שמימיו רועה לאין היה ועשה ראש. ונפלאה צעיניו לשון רבים אמרו אחיו: זה היום עשה ה'. שמואל היה מתנבא עליהם שסופן לגיל ולשמוח שישעם מיד ארציס: הושיע נא אפרו אחיו. כלומר על ידי דוד. וזו אמר הללחה נא שילח במלכותו: זכרונם אמר שמואל. שיזכר כולם כלומר מזכרין אנו אתכם: לנו לשון רבים: אפרו חג צעזעוסי. הביאו זכמיס ושלמיס הרבה לשמות: לכפול

במזודה זו שאין בה דגן. דרך יזיד עופות לזכך דגן תחת מלחמה כדי שיפלו עופות ונלכדו. ושכאן כה דגן אין עוף פוה אליה. קר קיט המזרים מכל ממונס. ויללו מרגמו וריוקו (ברכות ט"ו). כמזולה שאין בה דגים. כמו מלוות ים לומר נתון ההוה אין מלוות דגים אלא על שפת הים. היכי דאיחא מוון (שם). אקלידי. מפתחות, וקולפי. מעגליס, דגלדי. כולם מפתחות ומעגליס של עור סיו, ואעפ"כ היו שלש מלות פירות טעויות. ל"א דגלדי לנדרין קלס ויהמלווין וסופן של עור י"ד (סנהדרין ק"ז).

במזודה זו שאין בה דגן. דרך יזיד עופות לזכך דגן תחת מלחמה כדי שיפלו עופות ונלכדו. ושכאן כה דגן אין עוף פוה אליה. קר קיט המזרים מכל ממונס. ויללו מרגמו וריוקו (ברכות ט"ו). כמזולה שאין בה דגים. כמו מלוות ים לומר נתון ההוה אין מלוות דגים אלא על שפת הים. היכי דאיחא מוון (שם). אקלידי. מפתחות, וקולפי. מעגליס, דגלדי. כולם מפתחות ומעגליס של עור סיו, ואעפ"כ היו שלש מלות פירות טעויות. ל"א דגלדי לנדרין קלס ויהמלווין וסופן של עור י"ד (סנהדרין ק"ז).

זה המכיר מקום חצירו ביישיבה איכא דאמרי אמר ר"א זה המקבל פני חצירו ביישיבה מאי למכסה עתיק (יומין) זה המכסה דברים שכיסה עתיק יומין ומאי ניהוש סתרי תורה ואיכא דאמרי זה המגלה דברים שכיסה עתיק יומין מאי ניהוש מעמי תורה אמר רב כהנא משום רבי ישמעאל רבני יוסי מאי דכתיב ילמנצה מזמור לדוד זמרו למי שנוצחין אותו ושמה בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם בשר ודם מנצחין אותו ועצב אבל הקב"ה נוצחין אותו ושמה שנאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו אמר רב כהנא רבי ישמעאל ב"ר יוסי מאי ר"ש בן לקיש משום רבי יהודה נשיאה מאי דכתיב יודי אדם מתחת כנפיהם יודו כתיב זה יודו של הקדוש ברוך הוא שפורסה תחת כנפי החיות כדי לקבל בעלי תשובה מיד מדת הדין אמר רב יהודה אמר רב שמואל כל כסף וזהב שבעולם יוסף לקטו והביאו למצרים שנאמר וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא אין לי אלא שבארץ מצרים ושבארץ כנען בשאר ארצות מגין תלמוד לומר וכל הארץ באו מצרימה וכשעלו ישראל ממצרים העלוהו עמהן שנאמר וינצלו את מצרים רב אסי אמר עשוהו כמזודה זו שאין בה דגן רבי שמעון אמר כמזולה שאין בה דגים והיה מונח עד רחבעם בא שישק מלך מצרים ונטלו מרחבעם שנאמר ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים [על ירושלים] ויקח את אוצרות בית ה' ואת אוצרות בית המלך בא זרח מלך כוש ונטלו משישק בא אסא ונטלוהו מזרח מלך כוש ושיגרו להדרימו(ן) בן טבריומן באו בני עמו ונטלו * מהדרימו(ן) בן טבריומן בא יהושפט ונטלו מבני עמו והיה מונח עד אחוז בא סנהריב ונטלו מאחוז בא חזקיה ונטלו מסנהריב והיה מונח עד צדקיה באו כשדיים ונטלוהו מצדקיה באו פרסיים ונטלוהו מכשדיים באו יוונים ונטלוהו מפרסיים באו רומיים ונטלוהו ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבא * עושר שמור לבעליו לרעתו אמר רבי שמעון בן לקיש זו עשרו של קרח * (שנאמר) ואת כל היקום אשר ברגליהם א"ר אלעזר זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו * א"ר לוי משאוי שלש מאות פירות לבנות היו מפתחות בית גנזיו של קרח וכולהו אקלידי וקליפי דגלדי: (דיא'ש אדי'ש כשר'ך מאוד'ך סימון) א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן * אודך כי עניתני אמר דוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה אמר ישי מאת ה' היתה זאת אמרו אחיו זה היום עשה ה' אמר שמואל אנה ה' הושיעה נא אמרו אחיו אנה ה' הצליחה נא אמר דוד ברוך הבא בשם ה' אמר ישי ברכונם מבית ה' אמר שמואל אל ה' ויאר לנו אמרו כולן אפרו חג בעבותים אמר שמואל אלי אתה ואודך אמר דוד אלהי ארוממך אמרו כולן: * תנן התם מקום שנהגו לכפול

- למנוצה בניגות קמור לדוד:
- והאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית:
- והיה אדם מתחת רבתיים על ארבעת רבתיים והגהים ובנפיתם לארבעתם:
- והלקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשאר ארצות מגין תלמוד לומר וכל הארץ באו מצרימה וכשעלו ישראל ממצרים העלוהו עמהן שנאמר וינצלו את מצרים רב אסי אמר עשוהו כמזודה זו שאין בה דגן רבי שמעון אמר כמזולה שאין בה דגים והיה מונח עד רחבעם בא שישק מלך מצרים ונטלו מרחבעם שנאמר ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים [על ירושלים] ויקח את אוצרות בית ה' ואת אוצרות בית המלך בא זרח מלך כוש ונטלו משישק בא אסא ונטלוהו מזרח מלך כוש ושיגרו להדרימו(ן) בן טבריומן באו בני עמו ונטלו * מהדרימו(ן) בן טבריומן בא יהושפט ונטלו מבני עמו והיה מונח עד אחוז בא סנהריב ונטלו מאחוז בא חזקיה ונטלו מסנהריב והיה מונח עד צדקיה באו כשדיים ונטלוהו מצדקיה באו פרסיים ונטלוהו מכשדיים באו יוונים ונטלוהו מפרסיים באו רומיים ונטלוהו ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבא * עושר שמור לבעליו לרעתו אמר רבי שמעון בן לקיש זו עשרו של קרח * (שנאמר) ואת כל היקום אשר ברגליהם א"ר אלעזר זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו * א"ר לוי משאוי שלש מאות פירות לבנות היו מפתחות בית גנזיו של קרח וכולהו אקלידי וקליפי דגלדי: (דיא'ש אדי'ש כשר'ך מאוד'ך סימון) א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן * אודך כי עניתני אמר דוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה אמר ישי מאת ה' היתה זאת אמרו אחיו זה היום עשה ה' אמר שמואל אנה ה' הושיעה נא אמרו אחיו אנה ה' הצליחה נא אמר דוד ברוך הבא בשם ה' אמר ישי ברכונם מבית ה' אמר שמואל אל ה' ויאר לנו אמרו כולן אפרו חג בעבותים אמר שמואל אלי אתה ואודך אמר דוד אלהי ארוממך אמרו כולן: * תנן התם מקום שנהגו לכפול

- ביאשית מז יד
- וכל הארץ באו המצרים ובארץ כנען בשאר ארצות מגין תלמוד לומר וכל הארץ באו מצרימה וכשעלו ישראל ממצרים העלוהו עמהן שנאמר וינצלו את מצרים רב אסי אמר עשוהו כמזודה זו שאין בה דגן רבי שמעון אמר כמזולה שאין בה דגים והיה מונח עד רחבעם בא שישק מלך מצרים ונטלו מרחבעם שנאמר ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים [על ירושלים] ויקח את אוצרות בית ה' ואת אוצרות בית המלך בא זרח מלך כוש ונטלו משישק בא אסא ונטלוהו מזרח מלך כוש ושיגרו להדרימו(ן) בן טבריומן באו בני עמו ונטלו * מהדרימו(ן) בן טבריומן בא יהושפט ונטלו מבני עמו והיה מונח עד אחוז בא סנהריב ונטלו מאחוז בא חזקיה ונטלו מסנהריב והיה מונח עד צדקיה באו כשדיים ונטלוהו מצדקיה באו פרסיים ונטלוהו מכשדיים באו יוונים ונטלוהו מפרסיים באו רומיים ונטלוהו ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבא * עושר שמור לבעליו לרעתו אמר רבי שמעון בן לקיש זו עשרו של קרח * (שנאמר) ואת כל היקום אשר ברגליהם א"ר אלעזר זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו * א"ר לוי משאוי שלש מאות פירות לבנות היו מפתחות בית גנזיו של קרח וכולהו אקלידי וקליפי דגלדי: (דיא'ש אדי'ש כשר'ך מאוד'ך סימון) א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן * אודך כי עניתני אמר דוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה אמר ישי מאת ה' היתה זאת אמרו אחיו זה היום עשה ה' אמר שמואל אנה ה' הושיעה נא אמרו אחיו אנה ה' הצליחה נא אמר דוד ברוך הבא בשם ה' אמר ישי ברכונם מבית ה' אמר שמואל אל ה' ויאר לנו אמרו כולן אפרו חג בעבותים אמר שמואל אלי אתה ואודך אמר דוד אלהי ארוממך אמרו כולן: * תנן התם מקום שנהגו לכפול

לעוי רש"י

שרדור"א (שירדור"א). מנעל.

זה המכיר מקום חצירו ביישיבה איכא דאמרי אמר ר"א זה המקבל פני חצירו ביישיבה מאי למכסה עתיק (יומין) זה המכסה דברים שכיסה עתיק יומין ומאי ניהוש סתרי תורה ואיכא דאמרי זה המגלה דברים שכיסה עתיק יומין מאי ניהוש מעמי תורה אמר רב כהנא משום רבי ישמעאל רבני יוסי מאי דכתיב ילמנצה מזמור לדוד זמרו למי שנוצחין אותו ושמה בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם בשר ודם מנצחין אותו ועצב אבל הקב"ה נוצחין אותו ושמה שנאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו אמר רב כהנא רבי ישמעאל ב"ר יוסי מאי ר"ש בן לקיש משום רבי יהודה נשיאה מאי דכתיב יודי אדם מתחת כנפיהם יודו כתיב זה יודו של הקדוש ברוך הוא שפורסה תחת כנפי החיות כדי לקבל בעלי תשובה מיד מדת הדין אמר רב יהודה אמר רב שמואל כל כסף וזהב שבעולם יוסף לקטו והביאו למצרים שנאמר וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא אין לי אלא שבארץ מצרים ושבארץ כנען בשאר ארצות מגין תלמוד לומר וכל הארץ באו מצרימה וכשעלו ישראל ממצרים העלוהו עמהן שנאמר וינצלו את מצרים רב אסי אמר עשוהו כמזודה זו שאין בה דגן רבי שמעון אמר כמזולה שאין בה דגים והיה מונח עד רחבעם בא שישק מלך מצרים ונטלו מרחבעם שנאמר ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים [על ירושלים] ויקח את אוצרות בית ה' ואת אוצרות בית המלך בא זרח מלך כוש ונטלו משישק בא אסא ונטלוהו מזרח מלך כוש ושיגרו להדרימו(ן) בן טבריומן באו בני עמו ונטלו * מהדרימו(ן) בן טבריומן בא יהושפט ונטלו מבני עמו והיה מונח עד אחוז בא סנהריב ונטלו מאחוז בא חזקיה ונטלו מסנהריב והיה מונח עד צדקיה באו כשדיים ונטלוהו מצדקיה באו פרסיים ונטלוהו מכשדיים באו יוונים ונטלוהו מפרסיים באו רומיים ונטלוהו ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבא * עושר שמור לבעליו לרעתו אמר רבי שמעון בן לקיש זו עשרו של קרח * (שנאמר) ואת כל היקום אשר ברגליהם א"ר אלעזר זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו * א"ר לוי משאוי שלש מאות פירות לבנות היו מפתחות בית גנזיו של קרח וכולהו אקלידי וקליפי דגלדי: (דיא'ש אדי'ש כשר'ך מאוד'ך סימון) א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן * אודך כי עניתני אמר דוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה אמר ישי מאת ה' היתה זאת אמרו אחיו זה היום עשה ה' אמר שמואל אנה ה' הושיעה נא אמרו אחיו אנה ה' הצליחה נא אמר דוד ברוך הבא בשם ה' אמר ישי ברכונם מבית ה' אמר שמואל אל ה' ויאר לנו אמרו כולן אפרו חג בעבותים אמר שמואל אלי אתה ואודך אמר דוד אלהי ארוממך אמרו כולן: * תנן התם מקום שנהגו לכפול

לעוי רש"י

שרדור"א (שירדור"א). מנעל.

זה המכיר מקום חצירו ביישיבה איכא דאמרי אמר ר"א זה המקבל פני חצירו ביישיבה מאי למכסה עתיק (יומין) זה המכסה דברים שכיסה עתיק יומין ומאי ניהוש סתרי תורה ואיכא דאמרי זה המגלה דברים שכיסה עתיק יומין מאי ניהוש מעמי תורה אמר רב כהנא משום רבי ישמעאל רבני יוסי מאי דכתיב ילמנצה מזמור לדוד זמרו למי שנוצחין אותו ושמה בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם בשר ודם מנצחין אותו ועצב אבל הקב"ה נוצחין אותו ושמה שנאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו אמר רב כהנא רבי ישמעאל ב"ר יוסי מאי ר"ש בן לקיש משום רבי יהודה נשיאה מאי דכתיב יודי אדם מתחת כנפיהם יודו כתיב זה יודו של הקדוש ברוך הוא שפורסה תחת כנפי החיות כדי לקבל בעלי תשובה מיד מדת הדין אמר רב יהודה אמר רב שמואל כל כסף וזהב שבעולם יוסף לקטו והביאו למצרים שנאמר וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא אין לי אלא שבארץ מצרים ושבארץ כנען בשאר ארצות מגין תלמוד לומר וכל הארץ באו מצרימה וכשעלו ישראל ממצרים העלוהו עמהן שנאמר וינצלו את מצרים רב אסי אמר עשוהו כמזודה זו שאין בה דגן רבי שמעון אמר כמזולה שאין בה דגים והיה מונח עד רחבעם בא שישק מלך מצרים ונטלו מרחבעם שנאמר ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים [על ירושלים] ויקח את אוצרות בית ה' ואת אוצרות בית המלך בא זרח מלך כוש ונטלו משישק בא אסא ונטלוהו מזרח מלך כוש ושיגרו להדרימו(ן) בן טבריומן באו בני עמו ונטלו * מהדרימו(ן) בן טבריומן בא יהושפט ונטלו מבני עמו והיה מונח עד אחוז בא סנהריב ונטלו מאחוז בא חזקיה ונטלו מסנהריב והיה מונח עד צדקיה באו כשדיים ונטלוהו מצדקיה באו פרסיים ונטלוהו מכשדיים באו יוונים ונטלוהו מפרסיים באו רומיים ונטלוהו ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבא * עושר שמור לבעליו לרעתו אמר רבי שמעון בן לקיש זו עשרו של קרח * (שנאמר) ואת כל היקום אשר ברגליהם א"ר אלעזר זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו * א"ר לוי משאוי שלש מאות פירות לבנות היו מפתחות בית גנזיו של קרח וכולהו אקלידי וקליפי דגלדי: (דיא'ש אדי'ש כשר'ך מאוד'ך סימון) א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן * אודך כי עניתני אמר דוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה אמר ישי מאת ה' היתה זאת אמרו אחיו זה היום עשה ה' אמר שמואל אנה ה' הושיעה נא אמרו אחיו אנה ה' הצליחה נא אמר דוד ברוך הבא בשם ה' אמר ישי ברכונם מבית ה' אמר שמואל אל ה' ויאר לנו אמרו כולן אפרו חג בעבותים אמר שמואל אלי אתה ואודך אמר דוד אלהי ארוממך אמרו כולן: * תנן התם מקום שנהגו לכפול

לכפול